

OBSAH

Osm učebnic	8
-------------	---

ÚVOD	10
------	----

I. CO JE NEZAMĚŠTNANOST A KDO JE NEZAMĚŠTNANÝ?	15
--	----

I.1 Kdo je nezaměstnaný a kdo jen nepracuje	16
I.2 Frikční nezaměstnanost	18
I.3 Strukturální (a technologická) nezaměstnanost	20
I.4 Cyklická a sezónní nezaměstnanost	21
I.5 Skrytá nezaměstnanost	21
I.6 Neúplná zaměstnanost, "job stagnation" a nepravá nezaměstnanost	22
I.7 Zjišťování rozsahu a míry nezaměstnanosti	23
I.8 Problém plné zaměstnanosti a přirozené míry nezaměstnanosti	25
I.9 Dlouhodobá a opakovaná nezaměstnanost	25

II. TŘI POHLEDY NA NEZAMĚŠTNANOST	27
-----------------------------------	----

II.1 Liberálové	28
II.2 Keynes	30
II.3 Marxistické paradigma	32
II.4 Monetaristická reakce na Keynes	34

III. CESTA K MASOVÉ NEZAMĚŠTNANOSTI - GENEZE NEZAMĚŠTNANOSTI A PŘÍSTUPU SPOLEČNOSTI K NEZAMĚŠTNANÝM	36
---	----

III. 1 Prameny	37
III. 2 Vynoření se masové nezaměstnanosti	37
III. 3 Zkušenost krize 30. let: výzva demokratickému kapitalismu	38
III. 4 Československá předválečná zkušenost	39
III. 5 Vývoj nezaměstnanosti v poválečné Evropě	40
III. 6 Změny ve struktuře zaměstnanosti	41
III. 7 Konec snu o plné zaměstnanosti	43
III. 8 Fenomén masové nezaměstnanosti	44
III. 9 Dlouhodobá nezaměstnanost	45
III.10 Technologie a restrukturalizace ekonomiky	47
III.11 Masová nezaměstnanost, nebo masové spotřebovávání	48
III.12 Nezaměstnanost a ekonomický růst	49
III. 13 Vývoj nezaměstnanosti v České republice po roce 1990	50

IV. TRH PRÁCE, JEHO SEGMENTACE A ROVNOVÁHA NA TRHU PRÁCE	53
---	-----------

IV.1 Pracovní trh	54
IV.2 Primární a sekundární trh práce	58
IV.3 Formální a neformální trh práce	61
IV.4 Externí a interní trh práce	62
IV.5 Handicapy pracovní síly na trhu práce	63
IV.6 Marginalizace na trhu práce	64
IV.7 Trh práce a proces globalizace	65

V. CO ZNAMENÁ ZAMĚSTNÁNÍ A PRÁCE PRO ČLOVĚKA	68
---	-----------

VI. INDIVIDUÁLNÍ A SOCIÁLNÍ ZKUŠENOST NEZAMĚSTNANÝCH	73
---	-----------

VI.1 Životní úroveň	75
VI.2 Zkušenost deprivace	76
VI.3 Zkušenost změny času	77
VI.4 Rodina	79
VI.5 Nezaměstnanost a reprodukční chování	81
VI.6 Sociální izolace	82
VI.7 Nezaměstnaní v sociálních sítích	82
VI.8 Nezaměstnanost a fyzické zdraví	83
VI.9 Nezaměstnanost a psychické zdraví	85

VII. NEZAMĚSTNANÍ VE SPOLEČNOSTI	87
---	-----------

VII.1 Ztráta statusu	88
VII.2 Nezaměstnanost a participace	89
VII.3 Stigma	90
VII.4 Nezaměstnanost a sociálně patologické jevy	91
VII.5 Nezaměstnanost a veřejnost	92
VII.6 Nezaměstnanost a politické postoje	94
VII.7 Distribuce rizika nezaměstnanosti	95
VII.8 "Underclass"	96

VIII. ŽIVOTNÍ STRATEGIE NEZAMĚSTNANÝCH	102
---	------------

VIII.1 Předměty a platformy životních strategií	104
VIII.2 Životní strategie ve spojitosti s kulturou nezaměstnaných	106
VIII.3 Typy kultur dlouhodobě nezaměstnaných	109

IX. ZÁKLADNÍ STRATEGIE BOJE PROTI NEZAMĚŠTNANOSTI – REGULACE TRHU PRÁCE	112
--	------------

IX.1	Politika trhu práce	114
IX.2	Základní trendy politiky trhu práce	115
IX.3	Příklady programů boje proti nezaměstnanosti na úrovni ES	117
IX.4	Instituce služeb zaměstnanosti	118
IX.5	Služby zaměstnanosti v Českých zemích	120
IX.6	Příklad zprostředkování práce - Nizozemí	120
IX.7	Pracovní poradenství a rekvalifikace	121
IX.8	Řešení regionální nerovnováhy	123
IX.9	Boj proti dlouhodobé nezaměstnanosti a „cílové skupiny“	124

X. NEZAMĚŠTNANOST V PROSTORU SOCIÁLNÍHO STÁTU	128
--	------------

X.1	Prameny	129
X.2	Vydělení nezaměstnanosti z obecného sociálního státu	131
X.3	Od svépomoci k státní péči	133
X.4	Programy podpory nezaměstnaných	135
X.5	Sociální stát jako stroj na zaměstnání	140
X.6	Ničí sociální stát motivaci k hledání zaměstnání?	142
X.7	Nezaměstnanost a sociální práce	144

XI. JAKÁ JE ALTERNATIVA?	147
---------------------------------	------------

XI.1	Ekonomickým růstem z masové nezaměstnanosti?	148
XI.2	Společnost volného času?	149
XI.3	Nové rozdělení společnosti?	150
XI.4	Co je důležité	153

OTÁZKY A CVIČENÍ 26, 35, 52, 67, 86, 101, 111, 127, 146

SLOVNÍČEK POUŽÍVANÝCH POJMŮ 155

LITERATURA 159